

گاز گرفتگی توسط حیوان باعث تخریب پوست و بافت های عمقی انسان شده و معمولاً "توسط سگ گربه ، موش ، خرگوش و سایر حیوانات وحشی رخ می دهد که در اثر آن عوامل میکروبی و بیماری زا از محل صدمه دیده وارد بدن می شوند .

۵۸ درصد گاز گرفتگی ها بوسیله سگ ، ۸-۹ درصد توسط گربه و مابقی توسط سایر حیوانات گزارش شده است .

عوارض گاز گرفتگی :

گاز گرفتگی ها می توانند باعث عفونت شدید در محل صدمه ، عفونت مفصل یا استخوان گردند .

شکستگی ها ، صدمات نخاعی _ عصبی و صدمات عروقی از عوارض دیگر گاز گرفتگی است . اگر این گاز گرفتگی در سر رخ دهد می تواند باعث ایجاد مننژیت شود . اگر فرد مبتلا به دیابت ، سرطان یا ایدز ، بیماری های کبدی ، ریوی و سایر بیماری ها بی که سیستم ایمنی فرد کاهش یافته است باشد برای جلوگیری از عفونت ، اقدامات جدی تری لازم است .

یکی از بیماری هایی که بعد از گاز گرفتگی فرد مصدوم را تهدید می کند ، هاری است .

هاری یک بیماری ویروسی کشنده است و اصلی ترین راه انتقال آن از طریق گاز گرفتن است که ویروس هاری مستقر در بزاق دهان وارد بدن انسان می شود . هنگامی که ویروس وارد بدن می شود ، از طریق اعصاب به مغز مهاجرت نموده و باعث التهاب مغزی می شود .

در مورد سگ و گربه ، حتی با پنجه کشیدن حیوان روی پوست انسان ، احتمال انتقال بیماری وجود دارد . زیرا لیس زدن پنجه ها باعث آلوده شدن آن ها به بزاق حاوی ویروس شده و ویروس از طریق خراش پوستی وارد بدن انسان می شود . سگ و گربه های هار می توانند از طریق لیسیدن مخاط لب چشم و بینی افراد ، آن ها را به هاری مبتلا کنند . تحقیقات نشان داده که این علائم حتی پس از چند روز و یا چند هفته پس از آلودگی فرد به ویروس هاری نیز می تواند ایجاد شود . پس علائم بایستی جدی گرفته شود .

علائم هاری :

علائم اولیه هاری در افراد دچار گاز گرفتگی حیوان شامل : سرفه ، خستگی ، تب ، سردرد ، ضعف عضلانی ، سوزش ، خارش و درد محل گاز گرفتگی بی اشتها ، احساس تهوع ، گلودرد ، درد عضلانی و حساسیت به نور و صدا است .

در مرحله نهایی بیماری هاری ، دوره حاد عصبی نام دارد . در طول این دوره ویروس هاری سیستم عصبی مرکزی فرد را آلوده می کند که این علائم نهایی به صورت زیر می باشند :

اضطراب ، افسردگی ، توهم ، بی قراری ، تحریک پذیری و رفتارهای خشونت آمیز ، ترس از آب ترس از نور ، ترس از فضای باز ، اشکال در صحبت کردن و تکلم ، ناتوانی در بلع ، فلج شدن فک حرکات غیر طبیعی عضله دیافراگم ، دوبینی مشکلات تنفسی ، ایست قلبی و در نهایت مرگ بیمار (مرگ معمولاً به علت فلج عضلات تنفسی رخ می دهد)

بنابر این افرادی که توسط حیوانات اهلی و وحشی گاز گرفته می شوند اگر در اسرع وقت به مراکز درمانی مراجعه نمایند به هاری مبتلا نخواهند شد .

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
لرستان

مرکز آموزشی درمانی شهدای عشایر

حیوان گزیدگی (سگ گاز گرفتگی)

واحد آموزش سلامت- بازننگری ۱۴۰۴

سایت بیمارستان: <http://shohada.lums.ac.ir>

شماره تلفن های بیمارستان: ۷-۱-۳۲۳۶۴۰

۴- مراجعه به مراکز بهداشتی درمانی و تزریق واکسن و سرم ضد هاری : که باید سریعاً انجام گردد تزریق به صورت عضلانی است . ضمناً بیمار باید روزانه حمام کند و بخیه ها و زخم ها با شامپو بچه شستشو شده و پانسمان گردد .

نکات مهم :

۱- بین گاز گرفتگی از روی لباس یا بدون لباس تفاوتی وجود ندارد و باید فرد حیوان گزیده سریعاً تحت معالجه و درمان قرار گیرد .

۲- در ایران هر نوع حیوان گزیدگی باید مشکوک به هاری تلقی گردد و بیمار فوراً به مراکز بهداشتی درمانی مراجعه و تحت درمان و پیشگیری قرار گیرد .

۳- تنها راه نجات فرد حیوان گزیده دچار هاری تزریق واکسن و سرم بیماری است .

منابع :

بیماری های ویروسی و انگلی

اقدامات اولیه در حیوان گزیدگی :

۱- خارج ساختن ویروس از محل زخم : شستشوی عمقی با آب و صابون به مدت ۵ تا ۱۰ دقیقه که این عمل مهم ترین روش پیشگیری از هاری است .

۲- خارج کردن کف صابون از لا بلای زخم : با استفاده از شیلنگ آب یا آب پاش و کلا با فشار آب باید مایع صابون و کف صابون های باقی مانده از لا بلای زخم بطور کامل شسته شود ، زیرا صابون می تواند اثر ضد عفونی کننده ها را کم کند .

بهترین زمان اثر بخشی شستشوی زخم در ۳ ساعت اول پس از گاز گرفتگی است و بعد باید زخم با مواد ضد عفونی کننده مانند بتادین ضد عفونی شود .

۳- نبستن محل زخم یا بخیه (مگر در مورد شریانهای خونریزی دهنده) : به علت بی هواری بودن ویروس هاری ، محل زخم نباید بخیه شود ، زیرا محیط مناسبی جهت رشد ویروس ایجاد می گردد . در بعضی موارد که جراحات در صورت بوده و بخیه نزدن زخم باعث ایجاد اسکار شدید شده و یا مواردی که جراحات بسیار وسیع باشد به شرط انجام کلیه اقدامات درمانی اولیه می توان زخم را بخیه نمود .